

University : Istanbul Kultur University
Institute : Institute of Graduate Studies
Department : International Relations
Programme : International Relations
Supervisor : Prof. Dr. Mensur Akgün
Degree Avarded and Date : MA - August 2020

ABSTRACT

TURKEY AND RUSSIA RELATIONS AT SYRIAN CROSS ROAD

Mehmet KARACA

During their long history, the Turkish – Russian diplomatic relations have always followed a pattern of ebb and flow. As both states continually sought to become strong regional actors, they have inevitably crossed paths with one another. Also, both Turkey and Russia have significant presence in Syria, a very unstable region where the United States and other states also seek to increase their influence as well. This has caused both Turkey and Russia to adopt more cautious approaches. As the post-Cold War era saw rapprochement between Turkey and Russia, as significant economic cooperation was made in tourism and energy deals among others. In this thesis, the reason which these two once-contending states have now decided to act in cooperation regarding the Syrian Crisis is discussed and analyzed in depth.

In this thesis, the Turkish – Russian diplomatic relations were examined regarding the framework of the Syrian crisis. After the crisis began, the Turkish – Russian relations were affected by politics that were pursued in Syria by both parties. Although the event where a trespassing Russian fighter jet was shot down by the Turkish Air Force marks a significant diplomatic crisis, among other obstacles, it can be said that before and after these setbacks the Turkish – Russian relations generally saw positive development during this period. But why would the two countries seek to normalize their relations immediately after such a crisis? It was made plain that Turkey and Russia could not forego their need to cooperate in the region when confronted with the reality of Turkey's allegiance with the U.S. and NATO, as shown by the purchase of S-400 defense units and the military cooperation between the two countries, among other examples of mutual cooperation. Though it can also be said that problems between the two states might surface again in the future; as Turkey desires a Syria without the Assad government, whom Russia is a staunch supporter of. Also, Russia has continued to host diplomatic talks with groups whom Turkey considers as terrorist threats, and there also lie disagreements regarding Idlib and its surrounding regions which were designated as demilitarized zones during the Sochi Summit. In present day, several states and other actors within the region seek to overcome one another and establish their dominance, or to form alliances with one another in order to achieve a state of balance. The ongoing struggles can therefore be realistically seen as a cobweb of complex relations seeking to establish a balance of power.

Keywords: Arab Spring, Syria and Turkey - Russia relations

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı : Uluslararası İlişkiler
Program : Uluslararası İlişkiler
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Mensur Akgün
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Ağustos 2020

KISA ÖZET

SURİYE KRİZİ ÜZERİNDEN TÜRKİYE VE RUSYA İLİŞKİLERİ

Mehmet KARACA

Tarihsel açıdan bakıldığında Türkiye - Rusya ilişkileri'nin inişli çıkışlı bir seyir izlediğini görmek mümkün. Diğer taraftan her iki ülke de kendi buldukları bölgede güçlü birer aktör olmak istemelerinin yanında, bölgesel güç olma açısından da birbirlerine rakip konumdadırlar. Aynı zamanda iki ülkenin Suriye gibi istikrarsız bir bölgede yer alması, Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere bölgede bazı devletlerin etkisini arttırmak istemesi, Türkiye ve Rusya'nın daha temkinli olmasına neden olmuştur. Özellikle Soğuk Savaş sonrası dönem Türkiye - Rusya ilişkileri açısından ekonomik işbirliğinin üst seviyelere taşındığı bir dönem olduğu bilinmekle birlikte, turizm ve enerji anlaşmaları başta olmak üzere ekonomik alanda çeşitli anlaşmalar yapılmıştır. Bu iki ülkenin neden Suriyede yaşanan krizde birlikte hareket etmeye özen gösterdikleri bu çalışmayla incelenmeye çalışılmıştır .

Bu çalışma ile Türkiye - Rusya ilişkileri Suriye Krizi bağlamında incelenmiş, Suriye Krizinin başlamasından sonra sürece dahil olan Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkiler, bölge üzerinde izlenen politikalara göre değişkenlik göstermiştir. Rusya ile yaşanan Rus Jetinin Türkiye tarafından vurulması sonrası yaşanan kriz başta olmak üzere birkaç olumsuz durumun dışında yine Rusya ile olan ilişkiler oldukça olumlu ilerlemiştir. Böylesine önemli bir kriz iki ülke arasında gerginliğe yol açmış olsa dahi çok kısa bir süre içerisinde diplomatik ilişkilerle süreç ikili ilişkilerin gelişmesine katkı sağlayacak şekilde pozitif dönmüştür. Peki neden bu iki ülke bölgede yaşanan böylesine bir krizde dahi ilişkileri hızlıca normalleştirmek istedi? Ortaya çıkan bu durum özellikle Türkiye'nin Amerika Birleşik Devletleri ve NATO müttefikliği açısından Türkiye ve Rusya'nın birlikte hareket etme ve S-400 konusu başta olmak üzere askeri iş birliği de dahil olmak üzere birçok alanda birlikte hareket etme isteğinden vazgeçemeyeceğini ortaya koymuştur. Fakat bunun yanında çalışmadan elde edilen bulgular incelendiğinde bir taraftan Türkiye'nin Esad'ın içerisinde olmadığı Suriye isteği, diğer taraftan Rusya'nın Esad ile işbirliği iki ülke arasında olumsuzlukların ortaya çıkabileceğini göstermektedir. Rusya'nın Türkiye tarafından terör grupları olarak nitelendirildiği kesimlerle görüşmeler yapmaya devam etmesi bunun yanında her iki ülke arasında yapılan Soçi Anlaşmasında silahsızlık bölgesi olarak kabul edilen İdlib ve çevresi konusunda anlaşmazlıklar söz konusudur. Geldiğimiz noktada bölgede yer alan birçok ülke ve gruplar birbirlerine üstünlük sağlamak ya da birbirleriyle denge sağlamak açısından ilişkiler kurmaktadır. Realist bir çerçevede baktığımız zaman bölgede yaşanan bu ilişkiler karmaşasını bir güç dengesi oluşturma stratejisi olarak görmenin gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arap Baharı, Suriye, Türkiye – Rusya ilişkileri